

**ДУ “Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція
Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України”**

Київський аграрний університет

AgroClimate 2026

**інновації, адаптація,
сталий розвиток**

Збірник матеріалів

Міжнародної науково-практичної конференції

10-11 березня 2026 року

**Селище Полігон, Миколаївський район, Миколаївська область,
Україна**

**SI “Mykolaiv State Agricultural Research Station”
of the Institute of Climate-Smart Agriculture of the National Academy of
Agrarian Sciences of Ukraine
Kyiv Agrarian University**

**AGROCLIMATE 2026: INNOVATION,
ADAPTATION, SUSTAINABLE
DEVELOPMENT**

**Proceedings of the
International Scientific and Practical Conference**

**March 10-11, 2026
Polygon village, Mykolaiv region,
Ukraine**

УДК 631:551.58:502.131.1

DOI: <https://www.doi.org/10.32782/2026031011>

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою Державної установи “Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України” (протокол № 3 від 12 березня 2026 року) та Вченою радою Київського аграрного університету НААН (протокол № 8 від 12 березня 2026 року).

AgroClimate 2026: інновації, адаптація, сталий розвиток : Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. С-ще Полігон, Миколаївського району, Миколаївської області, 10–11 березня 2026 р. Миколаїв – Київ : ДУ МДСДС ІКОСГ НААН – КАУ, 2026. 318 с.

Міжнародна науково-практична конференція «*AgroClimate 2026: інновації, адаптація, сталий розвиток*» була присвячена актуальним проблемам сучасного сільського господарства та формуванню стратегії сталого агровиробництва в умовах глобальних кліматичних викликів. Основну увагу приділено питанням адаптації аграрного виробництва до змін клімату, збереження родючості ґрунтів, впровадження ресурсозберігаючих, екологічно безпечних технологій і розвитку адаптивної селекції. Учасники обговорили ефективне використання водних і земельних ресурсів, застосування біопрепаратів, мікродобрив, органічних засобів, а також перспективи створення сортів і гібридів, стійких до абіотичних стресів. У доповідях висвітлено результати досліджень, спрямованих на підвищення продуктивності агросистем, оптимізацію технологій рослинництва, зниження антропогенного навантаження та забезпечення балансу екологічних і економічних показників. Особливий акцент зроблено на концепції сталого розвитку аграрного сектору, що ґрунтується на поєднанні екологічної безпеки, економічної ефективності та соціальної відповідальності. Конференція AgroClimate 2026 стала майданчиком для фахового діалогу між ученими, освітянами та представниками агробізнесу, які обмінялися ідеями й досвідом щодо інноваційних шляхів адаптації агросистем і зміцнення продовольчої безпеки в умовах кліматичних змін.

© ДУ “Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства НААН України”, 2026

© Київський аграрний університет, 2026

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ТА НАУКОВИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Юрій ЗЕЛІНСЬКИЙ – в.о. директора ДУ “Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція ІКОСГ НААН”, с-ще Полігон, Миколаївської області, Україна

Олексій ДАНЧУК – доктор ветеринарних наук, професор, в. о. директора Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства Національної академії аграрних наук України, Одеса, Україна

Олександр НИКИТЮК – доктор сільськогосподарських наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України, ректор Київського аграрного університету НААН, Київ, Україна

Пауліна КОЛІСНІЧЕНКО – доктор економічних наук, професор, проректорка ВШТІП, Академія Прикладних наук, Познань, Польща

Сергій БАЛАНЮК – кандидат економічних наук, Академія прикладних наук імені Вінцента Поля в Любліні, Люблін, Польща

Діян ПЕТКОВ ГЕОРГІЄВ – доктор сільськогосподарських наук, професор, директор Інституту гірського тваринництва та землеробства, Троян, Болгарія

Міхал ГАЛЛАЙ – доктор філософії (PhD), доцент, магістр, заступник декана з міжнародних зв'язків, завідувач кафедри геоінформатики та дистанційного зондування, Інститут географії, факультет природничих наук, Університет Павла Йозефа Шафарика в Кошицях, Кошиці, Словаччина

Олеся ЛИНОВИЦЬКА – доктор філософських наук, професор, перший проректор з науково-педагогічної роботи Київського аграрного університету НААН, Київ, Україна

Василь СТАШУК – доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Київського аграрного університету НААН, Київ, Україна

Наталія ЗАГРЕБЕЛЬНА – кандидат юридичних наук, проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Київського аграрного університету НААН, Київ, Україна

Уляна КАРБІВСЬКА – доктор сільськогосподарських наук, професор, професорка кафедри лісового і аграрного менеджменту, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківськ, Україна

Валентина ГАМАЮНОВА – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувачка кафедри землеробства, геодезії та землеустрою, Миколаївський національний аграрний університет, Миколаїв, Україна

Василь ДЕГТЯРЬОВ – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри ґрунтознавства, Державний біотехнологічний університет, Харків, Україна

Олег КОВАЛЕНКО – доктор сільськогосподарських наук, доцент, провідний науковий співробітник, ДУ “Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція ІКОСГ НААН”, с-ще Полігон, Миколаївської області, Україна

Тетяна БАКЛАНОВА – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, вчений секретар, ДУ “Миколаївська державна сільськогосподарська дослідна станція ІКОСГ НААН”, с-ще Полігон, Миколаївської області, Україна

CONTENT / ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. АДАПТАЦІЯ АГРОВИРОБНИЦТВА ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН І УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ SECTION 1. ADAPTATION OF AGRICULTURAL PRODUCTION TO CLIMATE CHANGE AND RISK MANAGEMENT	
RESISTANCE OF MAIZE HYBRIDS OF DIFFERENT MATURITY GROUPS TO DISEASES UNDER IRRIGATION CONDITIONS Bugera D., Marchenko T.	16
INFLUENCE OF TRIAZOLE COMPOUNDS ON ONTOGENETIC DEVELOPMENT IN WINTER WHEAT Derevianko Y., Nazarenko M.	17
VARIABILITY OF COMPONENTS OF PRODUCTIVITY OF CORN HYBRIDS OF DIFFERENT FAO GROUPS UNDER IRRIGATION CONDITIONS Diedukh I. V., Marchenko T. Yu.	21
INFLUENCE OF PROTECTION MEASURES AGAINST OSTRINIA NUBILALIS HÜBNER PEST ON CORN HYBRIDS OF DIFFERENT FAO GROUPS IN CONTINUOUS CROP PLANTS Donets A. O., Marchenko V. D.	23
CURRENT STATE AND PROSPECTS OF MAIZE GRAIN PRODUCTION IN THE CZECH REPUBLIC Ivaniv T. M., Sydiakina O. V.	25
INFLUENCE OF NOVEL COMPOUNDS ON WINTER WHEAT UNIFORMITY AND STABILITY Khoroshun I. V., Nazarenko M. M.	30
FORMATION OF CHICKPEA SEED YIELD DEPENDS ON TECHNOLOGY ELEMENTS Marchenko T. Yu., Solomonov R. V.	32
INTRODUCING HAZELNUT CULTIVATION TO THE NORTHERN STEPPE OF UKRAINE Nazarenko M.	36
TRIAZOLE SEED STIMULANTS IN SPRING WHEAT Tretiak O., Nazarenko M.	40
AGRONOMIC POTENTIAL AND AGROECOLOGICAL PRACTICES OF LENTIL (<i>LENS CULINARIS</i> M.) CULTIVATION IN BAL TIC REGION Toleikienė M.	44
ENZYME ACTIVITY RESPONSES OF MODERN SUNFLOWER HYBRIDS TO EUROLIGHTING HERBICIDE Zhyla P., Nazarenko M.	45
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ РІЗНОСТИГЛИХ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ	48

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ АГРОНОМІЯ В БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ НАУ Покотило І. А., Панченко Т. В., Федорук Ю. В.	251
ПОШУК ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ҐРУНТОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ Резнік С. В., Гавва Д. В.	254
ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ХУРМИ В ЗАКАРПАТТІ Шкіндер-Барміна А. М.	256
СТРАТЕГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ Шовкун-Заблоцька Л. В., Шовкун З. М.	258
СЕКЦІЯ 6. СТОРІНКА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО SECTION 6. YOUNG RESEARCHERS	
ШКІДНИКИ ХЛІБНИХ ЗАПАСІВ ТА СУЧАСНІ МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЇХ ЧИСЕЛЬНОСТІ В СКЛАДСЬКИХ ПРИМІЩЕННЯХ Бамбура В.О., Гончаренко О. М.	263
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ВОДНИХ РЕСУРСІВ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН Бойко М. Є., Пліско І. В.	265
АГРОІНЖЕНЕРНІ ІННОВАЦІЇ В УМОВАХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН: ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ АДАПТАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОСЕКТОРУ Боровик О. М., Погорілий С. П.	267
САМОМЕНЕДЖМЕНТ В АГРАРНІЙ ГАЛУЗІ Закревський Є. О., Вишневецька О. В.	271
МЕХАНІЗАЦІЯ У ТВАРИННИЦТВІ Закревський С. О., Погорілий С. П.	274
СУЧАСНИЙ СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ҐРУНТІВ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ ОСНОВНИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ ЖИВЛЕННЯ В УМОВАХ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ Зубленко О. С., Погорілий С. П.	278
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ЗБЕРЕЖЕННЯ РОДІЮЧОСТІ: СИСТЕМА NO-TILL Каплій М. А, Цюк О. А.	280
АДАПТАЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ДО ЗМІН КЛІМАТУ Кощей С. В., Сайдак Р. В.	283

(м. Чернігів, 21–22 лютого 2025 р.). Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2025. С. 50–52.

7. Рєзнік С., Дорошенко І. Соціальні мережі для популяризації ґрунтознавства в Україні. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми та перспективи розвитку аграрного виробництва в Україні» (м. Чернівці, 4 вересня 2025 р.). Чернівці-Оброшине, 2025. С. 86–89. DOI: <https://doi.org/10.32636/9786178433086/1>

УДК 338.43:634.65(477.87)

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ХУРМИ В ЗАКАРПАТТІ

Шкіндер-Барміна А. М., к. с.-г. н., старший дослідник

Інститут аграрних ресурсів та регіонального розвитку НААН,

с. В.Бакта, Закарпатської області

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра

Моторного, м. Запоріжжя, Запорізької області

Хурма (*Diospyros spp.*) – субтропічна плодова культура, яка останніми роками дедалі більше привертає увагу українських садівників завдяки високій харчовій цінності плодів, стабільному попиту на внутрішньому ринку та потенціалу експортного збуту [1]. Особливий інтерес становить можливість її вирощування в південних і західних регіонах України, серед яких провідне місце посідає Закарпатська область.

Закарпаття характеризується комплексом сприятливих природно-кліматичних і господарських чинників, що дозволяють розглядати регіон як один із найбільш перспективних для культивування хурми (*Diospyros kaki*, *D. virginiana* та міжвидові гібриди). Метою дослідження є визначення економічних аспектів і оцінка перспектив вирощування хурми в Закарпатській області з урахуванням кліматичних умов, особливостей ґрунтового покриву, агротехнологічних параметрів та показників економічної ефективності.

Традиційно хурму вирощують у країнах із теплим кліматом – Китаї, Японії, Туреччині, Іспанії, Італії, США. В Україні культура ще не набула широкого промислового поширення, однак завдяки селекційній роботі створено морозостійкі сорти («Сосновська», «Нікітська бордова», «Мідер»), здатні витримувати зниження температури до –20 °С. Перші насадження хурми вже закладено в південних областях України (Одеській, Миколаївській, Херсонській областях), і практичний досвід підтверджує перспективність і економічну доцільність вирощування цієї культури [1–3].

Закарпатська область має унікальні природно-кліматичні умови, які роблять її одним із найперспективніших регіонів України для вирощування теплолюбних культур, зокрема хурми. Вирощування власної продукції може знизити залежність від імпорту, що позитивно вплине на економіку регіону, в т.ч. створенню нових робочих місць та залученню інвестицій. Крім того, популяризація хурми як локального продукту може стимулювати розвиток екотуризму та агротуризму в регіоні. Разом із тим, успішність промислового вирощування залежить від комплексної оцінки ґрунтово-кліматичних показників, зокрема кислотності та механічного складу ґрунтів, рівня зволоження, ризиків весняних і зимових заморозків. Кліматичні зміни, що спостерігаються впродовж останніх десятиліть, можуть додатково розширити ареал вирощування хурми в Україні, у тому числі й у Закарпатті.

Розвиток промислового вирощування хурми в Закарпатській області має низку системних економічних переваг, що формуються під впливом природних, географічних та ринкових чинників, і буде мати значний позитивний вплив на економічну, екологічну та соціальну сфери регіону.

Економічна привабливість культури визначається її нішевим характером і відносно високою ринковою вартістю. Хурма вступає в товарне плодоношення на 4–5-й рік після закладання саду, а середня врожайність за інтенсивних технологій може становити 15–25 т/га. Орієнтовні економічні розрахунки свідчать, що за умови впровадження сучасних технологій вирощування та оптимального сортового підбору рівень рентабельності може бути конкурентоспроможним порівняно з традиційними плодовими культурами.

На сьогодні український ринок хурми значною мірою залежить від імпорту (переважно з Іспанії та Туреччини), що зумовлює підвищену логістичну складову в ціні продукції, сезонні коливання вартості та валютні ризики. Місцеві виробники здатні запропонувати свіжішу продукцію з нижчими транспортними витратами та стабільнішими каналами постачання.

Вирощування хурми може не тільки зменшити залежність внутрішнього ринку від імпорту, а й відкрити нові можливості для експорту української сільськогосподарської продукції. Географічне розташування Закарпаття, яке межує з країнами Європейського Союзу (Угорщина, Словаччина, Румунія), створює додаткові можливості для розвитку експортного напрямку. Серед потенційних переваг – скорочення транспортного плеча, зниження витрат на зберігання та охолодження продукції, можливість прямого контракування з європейськими партнерами, участь у програмах транскордонного співробітництва та грантових ініціативах.

Інвестиції у вирощування та переробку хурми сприятимуть диверсифікації аграрного виробництва регіону, створенню нових робочих місць і підвищенню рівня зайнятості сільського населення. Водночас плоди хурми є цінним джерелом вітамінів, мікроелементів і антиоксидантів, що має позитивне значення для формування здорового раціону.

Отже, з огляду на природно-кліматичні передумови, економічні чинники та зростання ринкового попиту, вирощування хурми в Закарпатській області може стати перспективним напрямом розвитку регіонального садівництва, поєднуючи економічну ефективність із соціально-екологічними перевагами.

Література

1. Дерев'янку В. Хурма в Україні. Характеристика інтродукованих видів і перспективи їх господарського використання. *Садівництво і виноградарство. Технології та інновації*. 2019. № 3. С. 77–81.
2. Дерев'янку Н., Опалко О., Дерев'янку В. та ін. Вихідний матеріал для селекції хурми (*Diospyros spp.*) на зимостійкість. *Автохтонні та інтродуковані рослини*. Випуск 14. 2018. DOI: <https://doi.org/10.37555/14.2018.173273>
3. Косенко І. С. Зимостійкість хурми в умовах Південного Степу України. Вплив змін клімату на онтогенез рослин: мат-ли доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (3–5 жовтня 2018 р.). Миколаїв. 2018. С. 177–178.

УДК 338.43:330.341.1

СТРАТЕГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Шовкун-Заблоцька Л. В., к. е. н., доцент
Шовкун З. М., здобувач вищої освіти
Державний біотехнологічний університет,
м. Харків, Харківської області

Сучасний розвиток аграрного сектору України відбувається в умовах багатовимірної трансформації економічного простору, що поєднує глобалізаційні процеси, кліматичні виклики, воєнні ризики та технологічні зрушення. У такому середовищі конкурентоспроможність підприємства набуває системного характеру та розглядається не лише як результат ефективності господарювання, а як стратегічна здатність забезпечувати стійке функціонування й довгострокове зростання. Згідно з концепцією конкурентних переваг, стійкий успіх підприємства визначається формуванням унікальних комбінацій ресурсів і компетенцій, які складно відтворити конкурентам [1].

Аграрна реформа та модернізація виробничих відносин сприяють структурній перебудові галузі, проте одночасно підвищують вимоги до управлінських рішень та адаптивності суб'єктів господарювання [2]. Підприємства змушені діяти в умовах обмеженості фінансових ресурсів,